

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/241098,Uroczystosc-w-81-rocznice-rozbicia-wiezienia-UB-w-Miechowie.html>

13.05.2026, 18:35

Uroczystość w 81. rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie

Przy tablicy pamięci w Miechowie 24 kwietnia 2026 r. odbyły się uroczystości upamiętniające 81. rocznicę rozbicia przez partyzantów podziemia niepodległościowego więzienia Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. W wydarzeniu wzięła udział Cecylia Radoń, zastępca dyrektora Oddziału IPN w Krakowie.

24.04.2026

Uroczystość w rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbitcia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystość w rocznicę rozbicia więzienia UB w Miechowie. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

W nocy z 24 na 25 kwietnia 1945 r. byli żołnierze AK Inspektoratu „Maria” rozbili więzienie PUBP w Miechowie. Atak partyzantów był jedną z czterech zakończonych sukcesem podobnych akcji w woj. krakowskim w 1945 r.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele administracji samorządowej i rządowej, delegaci środowisk kombatanckich, placówek oświatowych, miejscowa społeczność i młodzież.

Po odśpiewaniu hymnu państwowego oraz modlitwie, złożono wiązanki kwiatów pod tablicą upamiętniającą to wydarzenie.

Rozbicie więzienia UB w Miechowie

W nocy z 24 na 25 kwietnia 1945 r. żołnierze z poakowskich struktur podziemia niepodległościowego rozbili więzienie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Miechowie.

Obwód Armii Krajowej Miechów - wraz z obwodami AK Olkusz i Pińczów - wchodził w skład Inspektoratu AK Miechów. Jego dowódcą był ppłk Bolesław Nieczuja-Ostrowski „Tysiąc”, „Bolko”. Latem 1944 r. utworzono na tym terenie dwie wielkie jednostki bojowe przeznaczone do walk powstańczych w ramach akcji „Burza”: 106. Dywizję Piechoty AK oraz Krakowską Brygadę Kawalerii Zmotoryzowanej. W styczniu 1945 r. jednostki Inspektoratu liczyły ponad 15 tys. żołnierzy.

16 stycznia 1945 r. Armia Czerwona zajęła Miechów. Armia Krajowa została formalnie rozwiązana aby chronić żołnierzy przed sowieckimi represjami. W pożegnalnym rozkazie z 24 stycznia 1945 r. ppłk Nieczuja-Ostrowski przypominał podkomendnym, aby byli *dalej żołnierzami wiernymi przysiędze*.

Tworzone pod ochroną Armii Czerwonej władze komunistyczne przejęły zabudowania wykorzystywane wcześniej przez Niemców. Wśród nich było więzienie przy ul. Wolbromskiej oraz budynek przy ul. Jagiellońskiej, gdzie ulokowano siedzibę Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego.

Już na przełomie stycznia i lutego 1945 r. komunistyczny aparat terroru przeprowadził pierwsze aresztowania żołnierzy AK. W ręce UB dostali się m. in. dowódca oddziału dywersyjnego AK Jan Mołęda „Trzaska”, szef plutonu żandarmerii Józef Śliwa „Józwa” oraz związany z kontrwywiadem Wawrzyniec Kobylec „Wierny”. UB-owcy przejmowali też tajne magazyny broni.

W tej sytuacji żołnierze podziemia podjęli decyzję o rozbiciu więzienia UB w celu ratowania aresztowanych kolegów. Akcję zaplanowano na 24 kwietnia 1945 r. Tego dnia wieczorem wyznaczono punkt zborny w Siedliskach pod Miechowem. Zgromadzono łącznie sześćdziesięciu żołnierzy AK pod dowództwem Bolesława Krzyszkiewicza „Regińskiego” oraz Franciszka Szarka „Sawy”. Podzielono ich na dwie grupy uderzeniowe i trzy grupy ubezpieczenia. Dowództwo nad całością objął były komendant miechowskiej placówki AK Julian Socha „Dźwig”.

Akcję rozpoczęto tuż przed północą. Najpierw wysadzono fragment muru więziennego. Rozpoczęto ostrzał budynku. Przez dokonany wyłom podkomendni Sochy wdarli się do środka więziennych zabudowań. W takich okolicznościach więzienie zostało opanowane bez poważniejszego oporu. Partyzanci łomami wyważali cele, uwalniając w sumie kilkudziesięciu ludzi. Akcja trwała ok. 20 minut. Uwolnieni wyszli z Miechowa w kilku grupach.

Komunistyczne UB podjęło próbę pościgu. We wsi Brzuchania UB-owcy zdołali osaczyć i aresztować jedną z grup uciekinierów.

Udany atak na więzienie UB w Miechowie stał się jednym z symboli oporu lokalnego podziemia niepodległościowego przeciw sowieckiej dominacji i komunistycznemu zniewoleniu.

Tekst: mec. Cezary Brożek

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Relacja